2026/2082

14.9.2026 г.

РЕШЕНИЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ (ЕС) 2026/2082 НА КОМИСИЯТА

от 11 септември 2026 година

за одобряване на дерогации от Регламент (ЕС) 2026/467 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на условията за допустимост на отбранителните продукти за финансова помощ за Украйна

ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз,

като взе предвид Регламент (ЕС) 2026/467 на Европейския парламент и на Съвета от 24 февруари 2026 г. за осъществяване на засилено сътрудничество за създаване на заема за подкрепа на Украйна за 2026 г. и 2027 г. ([1]), и по-специално член 13, параграф 5 от него,

като има предвид, че:

(1) По силата на член 14 от Регламент (ЕС) 2026/467 Украйна трябва да изготви график за всяка дейност, разход или мярка, свързани с отбранителен продукт или друг продукт за отбранителни цели, за които възнамерява да поиска помощ, за да подкрепи капацитета на своята отбранителната промишленост съгласно член 8, параграф 2, буква а), точка iii) от Регламент (ЕС) 2026/467.

(2) Този график трябва да съдържа описание на отбранителния продукт или на съответния друг продукт за отбранителни цели и информация за удовлетворяването на предвидените в член 13 от Регламент (ЕС) 2026/467 условия за допустимост.

(3) С член 13, параграф 5 от Регламент (ЕС) 2026/467 на Украйна се дава възможност да иска, при определени условия, дерогации от изискванията за допустимост на отбранителните продукти за финансова помощ за Украйна. Комисията одобрява тези дерогации посредством актове за изпълнение, като взима предвид становищата, експертните знания и опит и съдействието на експертната група за капацитета на отбранителната промишленост на Украйна, след като комитетът по член 27 от същия регламент даде положително становище.

(4) На 18 август 2026 г. Украйна, в съответствие с член 14 от Регламент (ЕС) 2026/467, предостави на Комисията продуктов график („петият продуктов график“) за ракети за противовъздушна отбрана („съответните отбранителни продукти“), класифициран като ниво, еквивалентно на посоченото в Решение (ЕС, Евратом) 2015/444 на Комисията ([2]) ниво „RESTREINT UE/EU RESTRICTED“.

(5) За съответните отбранителни продукти Украйна поиска да се възползва от дерогацията, предвидена в член 13, параграф 5, буква а) от Регламент (ЕС) 2026/467, по отношение на условията за допустимост, определени в член 13, параграф 4 от същия регламент, за производителите, инфраструктурите и компонентите на такива отбранителни продукти, така че да може да ги поръча от правителство на трета държава.

(6) В подкрепа на искането си Украйна предостави информация, за да докаже спешната необходимост от придобиването на съответните отбранителни продукти. По-конкретно тя припомни, че през последните месеци Русия засили нападенията и използването на балистични ракети, свръхзвукови ракети и дронове с реактивни двигатели. Това доведе до значителен брой жертви сред мирното население, който е все по-голям. В частност процентът на прихващане от Украйна на балистични ракети намаля драстично поради изчерпване на запасите от необходимите прихващащи боеприпаси. Поради това спешната и непосредствена оперативна необходимост от тези отбранителни продукти е добре известна и обоснована. Освен това Русия непрекъснато увеличава производството и използването на военни продукти като ракети и безпилотни летателни апарати, които използва за атаки по Украйна, което изисква от Украйна да притежава достатъчно количество прехващащи ги боеприпаси. Това положение се изостря допълнително от настоящия глобален геополитически контекст, в който нарастващото международно напрежение води до скок в световното търсене на съответните отбранителни продукти и оттам – до допълнителен натиск върху производствените мощности и съществуващите запаси. Предвид тези фактори Украйна настоя, че е изключително необходимо процесът по поръчване да започне колкото се може по-бързо, за да се осигурят колкото се може по-бързо налични производствени слотове.

([1]) ОВ L, 2026/467, 26.2.2026 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2026/467/oj.

([2]) Решение (ЕС, Евратом) 2015/444 на Комисията от 13 март 2015 г. относно правилата за сигурност за защита на класифицираната информация на ЕС (ОВ L 72, 17.3.2015 г., стр. 53, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2015/444/oj).

(7) Украйна също така предостави информация в доказателство на това, че към днешна дата няма наличен отбранителен продукт, еквивалентен на съответните отбранителни продукти, който да изпълнява условията за допустимост по член 13, параграфи 2 и 4 от Регламент (ЕС) 2026/467. Целта на такава поръчка е да се попълнят запасите на системите за противовъздушна отбрана, които вече са на въоръжение в украинската армия. Съвместимостта на съответните отбранителни продукти с тези системи е, следователно, възлова. Изглежда, че съответните отбранителни продукти са единствените, които могат да се използват с вече приетите на въоръжение в Украйна системи, за които последната спешно се нуждае от боеприпаси. Тук е уместно да се спомене, че украинските въоръжени сили са обучени за използването му и че продуктът е изпитан в бойните действия, показвайки ефективност в борбата със заплахите. Следователно доставеният продукт може незабавно да бъде пуснат в действие и използван от украинските въоръжени сили.

(8) Украйна също така предостави информация в доказателство на това, че срокът между поръчването и доставянето на съответните отбранителни продукти е съизмерим със спешността на положението и непосредствените ѝ оперативни нужди, както и правен ангажимент от страна на правителството на съответната трета държава за спазване на срока на доставка. По-специално Украйна доказа, че този продукт отговаря на непосредствена оперативна нужда – защитата на мирното население, изложено на засилени бомбардировки с модерно оръжие от страна на Русия, и поради това е особено неотложен. В предоставеното от правителството, което действа като доставчик, правно задължение се предвижда срокът между поръчването и доставянето да бъде спазван през целия вътрешен процес на взимане на решения, водещ до подписването на договора. Предвид значителното световно търсене на тези продукти посоченият в правното задължение срок на доставка не гарантира краткосрочното им доставяне, но Украйна предостави надеждни уверения, че въз основа на натрупания опит може да се предположи, че запазването на производствени слотове чрез участие в поръчката ѝ дава реална възможност да се възползва от промяна на приоритетите на поръчките от други държави, които също са запазили производствени слотове за същите продукти, и оттам – да получи продуктите по-бързо. Тази възможност предоставя уникален шанс на Украйна да получи съответните отбранителни продукти, които са от първостепенно значение за защитата на мирното население и критичните инфраструктури, в момент, когато геополитическият контекст прави достъпът до такива продукти особено труден в световен мащаб. При липсата на такава възможност защитеността на Украйна би се оказала в критично положение, в т.ч. от гледна точка на капацитета си да действа възпиращо, което би било в ущърб и на интересите на Съюза и неговите държави членки в сферата на сигурността.

(9) Същевременно, за да се гарантира, че при използването на дерогацията във времето напълно се зачитат целите на регламента за постигане на действително икономическо и промишлено сътрудничество между Украйна и Съюза при производството на отбранителни продукти, а и за да се осигури постепенно интегриране на украинската отбранителна промишленост в европейската отбранителна технологична и индустриална база (ЕОТИБ), е целесъобразно да се има предвид, че успоредно с използването на Регламент (ЕС) 2026/467 в подкрепа на производствените мощности на отбранителната си промишленост Украйна поръчва по паралелна процедура отбранителни системи, които са сходни с тези, за които тя се стреми да поръча съответните отбранителни продукти, и които удовлетворяват изискванията на член 13, параграф 4. Такава поръчка ще позволи оперативно тестване на такива системи в Украйна, което е решаваща стъпка за допълнително диверсифициране на доставчиците на Украйна, а и за продължаващото интегриране на Украйна в ЕОТИБ.

(10) На 26 август 2026 г. Комисията се консултира по искането на Украйна за дерогация със създадената на основание член 15 от Регламент (ЕС) 2026/467 експертна група за капацитета на отбранителната промишленост на Украйна и на същата дата получи нейното становище.

(11) С оглед на горепосочените обстоятелства и като взе предвид становището на експертната група по капацитета на отбранителната промишленост на Украйна, Комисията смята за изпълнени условията на дерогацията, предвидена в член 13, параграф 5 от Регламент (ЕС) 2026/467. Следователно дерогацията, поискана от Украйна на 18 август 2026 г., следва да бъде одобрена.

(12) Мерките, предвидени в настоящото решение, са в съответствие със становището на създадения с член 27, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2026/467 комитет.

(13) С оглед на спешността, с която Украйна трябва да поръча съответните отбранителни продукти, и за да се осигури бързо прилагане на дерогацията, настоящото решение следва да влезе в сила в деня на публикуването му в Официален вестник,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

На основание член 13, параграф 5, буква а) от Регламент (ЕС) 2026/467 Комисията одобрява използването на дерогацията, поискана от Украйна в петия продуктов график, получен от Комисията на 18 август 2026 г.

Член 2

Настоящото решение влиза в сила в деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Съставено в Брюксел на 11 септември 2026 година.

За Комисията
Председател
Ursula VON DER LEYEN